

Een op de drie kleine ondernemers denkt aan stoppen.

Bijna een derde van de kleine ondernemers en zzp'ers overweegt te stoppen met het bedrijf of dat te verkopen. Kleine zelfstandigen met personeel zien vooral op tegen hogere investeringskosten, zzp'ers hebben te maken met nieuwe regelgeving rond schijnzelfstandigheid. Beide groepen zien een vaste baan als aantrekkelijk alternatief.

Bijna een derde van de kleine ondernemers en zzp'ers overweegt te stoppen met het bedrijf of dat te verkopen. Zij noemen vaak een vaste baan als alternatief voor het ondernemerschap vanwege het salaris en meer zekerheid. Ondernemers met personeel zien vooral op tegen toekomstige hoge investeringskosten, zzp'ers vrezen nieuwe of strengere regelgeving, vooral rondom schijnzelfstandigheid.

Dat blijkt uit de nieuwste [Kleinbedrijf Index \(KBI\)](#), een kwartaalonderzoek van Hogeschool Utrecht, microfinancier Qredits en Ondernemend Nederland onder bijna duizend ondernemers en zzp'ers. De onderzoekers spreken van een 'schokkend groot' aantal mkb'ers dat afgelopen jaar soms, vaak of voortdurend heeft overwogen om te stoppen met het bedrijf. Een vergelijking met eerdere jaren is lastig, omdat niet eerder vooraf is gevraagd of ondernemers aan bedrijfsbeëindiging denken. Uiteindelijk verwacht slechts 4,4% van de kleine bedrijven in de komende zes maanden daadwerkelijk te moeten stoppen.

Volgens cijfers van de Kamer van Koophandel (KvK) loopt het aantal stoppende ondernemers sinds begin dit jaar wel snel op. Afgelopen kwartaal groeide hun aantal met 15% naar ruim 34.000. Tegelijk ziet de KvK dat het aantal starters al langere tijd achtereen daalt. Ook overnamespecialist Marktlinc constateerde in september dat een derde van de ondernemers overweegt te stoppen, al kijken zij vaak naar de verkoop van hun bedrijf.

Helpt ondernemers sappelt.

Een derde van de ondernemers in de Kleinbedrijf Index zegt een baan te zoeken als ze met het bedrijf zouden stoppen en slechts een vijfde denkt aan het opzetten van een nieuwe onderneming. Volgens lector Lex van Teeffelen van Hogeschool Utrecht is de krappe arbeidsmarkt een belangrijke factor, aangezien kleine ondernemers enerzijds moeite hebben mensen aan te trekken en anderzijds zelf kans maken op een goede baan. 'Voor ongeveer de helft van de kleine ondernemers is het nog sappelen. Soms verdient het personeel meer dan de ondernemer zelf overhoudt, bijvoorbeeld in de horeca en de detailhandel. Dan is een baan met zekerheid en een goed salaris aantrekkelijk.'

Bij de zzp'ers speelt de strenge handhaving op schijnzelfstandigheid vanaf 2025 een rol. Een deel van hen kiest voor een dienstverband. In de Kleinbedrijf Index noemen zzp'ers 'hinderlijke (nieuwe) regelgeving' een van de voornaamste redenen om te stoppen. 'We gaan ongetwijfeld een dip zien in het aantal zzp'ers', zegt Van Teeffelen, die ook verwacht dat het aantal startende zzp'ers daardoor volgend jaar lager zal zijn.

Omzet groeit.

Ondanks het sombere perspectief van mogelijke stoppers, gaat het volgens het onderzoek financieel juist beter met kleine ondernemers. Hun omzet stijgt: de omzetindex staat op 77 in het tweede kwartaal, 9 punten hoger dan in dezelfde periode vorig jaar. Ruim 80% van de ondernemingen zegt te groeien of te herstellen van eerdere tegenvallers. Van Teeffelen maakt wel een kanttekening. 'De groei is nog niet te zien in de nettomarges. Als je meer omzet draait, maar je kosten groeien net zo hard mee, dan schiet je weinig op.'

Voorzitter Erik Ziengs van ondernemersvereniging ONL verwacht dat vooral zzp'ers zullen stoppen. Maar in sectoren als de horeca en detailhandel ziet hij wel mkb'ers overstappen naar een dienstverband. 'Dat zijn de kleinere ondernemers die het al jaren zwaar hebben en voor wie de arbeidsmarkt aantrekkelijker kan zijn. Ik ken een uitbater van een Drents dorpscafé die heeft gekozen voor een baan als activiteitenbegeleider in de zorg.' In technische sectoren en de IT ziet Ziengs die beweging nog niet, ondanks de salarissen die worden geboden op de krappe arbeidsmarkt. Daar zitten volgens hem juist de ondernemers die wel hun rendement hebben kunnen verbeteren en veel werk hebben.

Installateurs zonnepanelen.

Uit een belronde langs recruitmentbureaus en detacheerders blijkt nog niet dat zij voor overstappende oud-mkb'ers moeten bemiddelen. Piet Hein de Sonnaville van wervings- en bemiddelingsbureau Schaekel & Partners denkt dat de verschuiving naar loondienst nog wat wordt overdreven en ziet dat zelfstandigen sterk hechten aan de vrijheid en autonomie van het ondernemerschap. Ook technisch detacheerder Brunel ziet nog geen mkb'ers overstappen naar een dienstverband.

Van Teeffelen verwacht dat zo'n verschuiving zich bijvoorbeeld wel kan voordoen bij installateurs van zonnepanelen of warmtepompen. Volgens hem duurt het doorgaans wel een jaar voordat zulke ontwikkelingen in cijfers te zien zijn. 'Ondernemers die nu twijfelen, wachten vaak even af hoe het loopt.'